

Virksomhedsgrundlag for Forsningsklinikken for Funktionelle Lidelser og Psykosomatik Århus Universitetshospital, Århus Sygehus

Mission

Forskning

- Vi udfører klinisk forskning i funktionelle Lidelser¹ og psykosomatik² inden for et bredt felt: Diagnostik, forekomst, behandling, sundhedstjeneste, sygdomsforståelse, sygdomsadfærd og sociokulturelle forhold.

Udvikling og behandling

- Vi udvikler og afprøver nye diagnostiske undersøgelsesmetoder og behandlingsmetoder til patienter med funktionelle lidelser, herunder metoder der kan anvendes af ikke-specialister på området.

Uddannelse

- Vi uddanner læger, andet personale fra social- og sundhedssektoren samt studerende i funktionelle lidelser, helbredsangst og forskningsmetodologi.

Vidensformidling

- Vi udbreder kendskabet til funktionelle lidelser og helbredsangst og støtter implementeringen af nye behandlingsmetoder i sundhedsvæsenet i Danmark og uden for landets grænser.

Vision

- At være internationalt førende inden for forskning i funktionelle lidelser og helbredsangst og have den største viden om biologiske, psykologiske, sociale og kulturelle aspekter af funktionelle tilstande samt samspillet mellem krop, psyke og samfund.
- At sikre at patienter med funktionelle lidelser og helbredsangst får en lige så god og professionel behandling som andre patienter i sundhedsvæsenet, i det sociale system og i samfundet generelt.
- At udbrede viden om og afstigmatisere funktionelle lidelser via vidensdeling med borgere, politikere, embedsmænd, personale i sundhedssektoren, m.fl.

1. Funktionelle lidelser kan defineres som tilstande, hvor patienten klager over fysiske symptomer, der volder individet besvær, bekymring eller får individet til at gå til behandlere og som ikke kan tilskrives en kendt, traditionelt defineret somatisk lidelse. Det drejer sig om somatoforme lidelser og funktionelle somatiske syndromer som f.eks. fibromyalgi, rygsmerter, kronisk whiplash, andre benigne kroniske smertetilstande, kronisk træthedssyndrom, duft- og allergi-overfølsomhed (MCS) og colon irritable.
2. Psykosomatik bliver i dag fortsat anvendt om det brede forskningsområde og det psykiatriske subspecial, der beskæftiger sig med samspillet mellem somatiske og psykiske lidelser.

Værdier

Vi efterlever værdigrundlaget for Region Midtjylland og har ud fra dennes værdigrundlag og i overensstemmelse hermed udarbejdet egne værdier:

Dialog og åbenhed

Vi ønsker en åben dialog i et åbent miljø, hvor uenighed og konstruktiv kritik kan fremme nye ideer og opfattes som en mulighed for at videreudvikle området.

Vi værdsætter et åbent miljø med mange samarbejdsrelationer nationalt såvel som internationalt.

Respekt og troværdighed

Vi udviser medmenneskelighed og respekt for patienter og pårørende.

Der er sammenhæng mellem det vi siger, og det vi gør, både i forhold til patienten og i forskningssammenhæng.

Vi udviser respekt over for omverdenen, samarbejdspartnere og enkeltpersoner, også dem som vi er fagligt uenige med.

Vi udviser respekt for hver enkelt faggruppe i det tværfaglige miljø.

Vi er ansvarsbevidste overfor ressourcernes udnyttelse, og vi publicerer de forskningsresultater, som vi har lovet patienter og bevillingsgivere.

Dygtighed og kreativitet

Vi fremmer et inspirerende, dynamisk og uhøjtideligt forskningsmiljø, hvor forskelligheder udnyttes.

Vi arbejder på et højt fagligt videnskabeligt niveau med stort engagement.

Vi har fokus på kompetenceudvikling af medarbejderne, både fagligt og personligt og på et højt niveau.

Vi er kreative og udfordrer vanetænkning og afprøver nye ideer.

Vi tager ansvar, ser muligheder og vi handler.

Strategier

For at opnå visionerne er der udarbejdet følgende strategier:

Generelt

Vi arbejder for de overordnede strategier for Region Midtjylland.

Vi er bevidste om mulighederne og problemerne i feltets placering i grænselandet mellem psykiatrien og somatikken.

Vi prioriterer, at det tætte bånd til det almen-medicinske område bibeholdes og udbygges.

Vi arbejder for at styrke afdelingens forskningsområde i undervisnings - og forsknings-sammenhæng ved Aarhus Universitet.

Forskning

Forskningens fokus er funktionelle symptomer og tilstande samt helbredsangst.

Vi anvender altid et "best practice" princip med inddragelse af den nyeste viden i vores forskningsarbejde.

Metodemæssigt skal afdelingen beherske en bred vifte af metoder bl.a. epidemiologi, diagnostiske metoder, behandling, evaluering samt kvalitative metoder.

Afdelingen udnytter synergieffekten af en kombination af medicinske, psykologiske, antropologiske, økonomiske og sociologiske tilgange.

Forskningen har afsæt i en sundhedsvidenskabelig ramme og er primært rettet mod anvendelse i sundhedsvæsenet og sekundært i socialsektoren.

Vi publicerer primært i anerkendte internationale tidsskrifter og har fokus på tidsskrifter med høj impact factor.

Afdelingen fokuserer på nyudvikling og nye tilgange frem for konfirmatoriske studier og anvendt forskning.

Afdelingen søger samarbejde med andre kliniske miljøer og forskningsmiljøer med hensyn til at få tilført ny teknologi eller få dækket metoder som afdeling ikke behersker.

Vi arbejder ofte netværksbaseret både lokalt, nationalt og internationalt, og vi tilstræber at tiltrække gæsteforskere og deltager gerne i internationalt samarbejde.

Administrativt

Der udarbejdes korte og langsigtede forskningsplaner og strategier, som henholdsvis evalueres årligt og hver 3. år.

For hver forsker og/eller for hvert projekt skal der foreligge en specificeret forskningsplan med definerede milepæle og aftaler om evaluering af planopfyldelsen.

Afdelingen og den enkelte forsker holder fokus på at udnytter forskningsdata effektivt og at disse publiceres i tidsskrifter.

Vi er opsøgende i forhold til forskningsfonde og tiltrækker aktivt forskningsmidler til afdelingen.

Rekruttering og uddannelse af nye forskere

Afdelingen arbejder aktivt med rekruttering af nye forskere ved at tilbyde et attraktivt inspirerende forskningsmiljø og igennem en høj videnskabelig standard samt kontakter til andre forskningsmiljøer. Vi har forskningsårsstuderende og praktikantpladser, mv.

Afdelingen uddanner kontinuerligt nye ph.d.'er.

Kompetencer

Vedligeholdelse og udviklingen af medarbejdernes kompetencer sikres igennem relevante kurser, deltagelse i videnskabelige konferencer, symposier og netværk og igennem kontakt til andre forskningsmiljøer i ind og udland.

Der afholdes faste interne videnskabelige møder med læseklubber, metodeemner, eksterne undervisere og temadage.

Udvikling og behandling

Vi opbygger og udvikler en behandlingsklinik, der kan være dagsordensættende for andre klinikker i Danmark og i udlandet.

Målet med den kliniske funktion er at udvikle og afprøve primært nye diagnose- og behandlingsmetoder til patienter med funktionelle lidelser og helbredsangst, og at dokumentere disse med henblik på fremtidig evidensbaseret behandling. Udviklingen er betinget af den grundlæggende viden og metodeudvikling, som opnås gennem forskningen.

Der lægges vægt på at udvikle metoder, som kan implementeres uden for den højt specialiserede afdeling og på at udvikle metoder, som inddrager ikke-specialiserede læger igennem "collaborative" (samarbejds-) eller "shared care" (fælles behandlings-) projekter og udvikling af "stepped care" (niveauopdelt behandlings-) modeller. Programmer der kan forebygge sygdommens opståen har høj prioritet.

Afdelingen indgår gerne i netværk med andre kliniske enheder (f.eks. neurologiske, reumatologiske og medicinsk-gastroenterologiske afdelinger, almen praksis, socialmedicin, arbejdsmedicin, smerteklinikker, rygcentre, m.fl.), som i deres arbejde med udredning og behandling møder patienter med funktionelle lidelser.

Vi arbejder for at der oprettes uddannelsesstillinger, så vi kan uddanne psykiatere og psykologer til specialistniveau i behandlingen af funktionelle lidelser.

Uddannelse

Vi uddanner forskere, herunder ph.d.'er og forskningsårsstuderende.

Vi efteruddanner læger – inden for alle specialer - i funktionelle lidelser.

Vi efteruddanner læger og andre faggrupper i forskningsmetodologi.

Vi uddanner medicinstuderende i sundhedspsykologi/sundhedsantropologi, funktionelle lidelser og kommunikation.

Vi underviser på relevante ph.d.-kurser og udvikle nye ph.d.-kurser (spørgeskemakurser, forskningsmetodologi).

Vi underviser på Masterkurser.

Vidensformidling

Vi formidler forskningsresultater - også i populærform.

Vi deltager i den offentlige debat.

Vi afholder regelmæssigt intern vidensdeling, møder med fremlæggelse af igangværende projekter, mv.

Vi arrangerer og deltager i konferencer, workshops, seminarer samt arbejdsgrupper.

Ledelse

Ledelsen bygger på gensidig respekt, tillid og rummelighed mellem medarbejdere og ledere.

Ledelsesstrukturen sikrer kvaliteten i forskningen, i det kliniske arbejde og i uddannelses- og undervisningsfunktioner, samt at et tilstrækkeligt højt internationalt niveau opretholdes.

Ledelsen forudsætter, at den enkelte medarbejder tager ansvar for egne arbejdsopgaver og medvirker til udvikling af afdelingen og dennes funktioner.

Afdelingen er organiseret, så der tages hensyn til medarbejdernes indflydelse på beslutninger og arbejdsforhold gennem mono- og tværfaglige møder og lokalt MED-udvalg.

Afdelingens ledelsesgrundlag er synliggjort sammen med virksomhedsgrundlag og virksomhedsplan.

Den enkelte medarbejders faglige og personlige udvikling styrkes ved at afholde forventnings- og udviklingssamtaler med fremadrettet uddannelsesplanlægning.

Alle nye ansatte bliver integreret gennem individuelle introduktions- og oplæringsprogrammer.

PF/10.12.2007